

Chin Human Rights Organization

P.O. Box 202, Phrasing Post Office, Chiang Mai, Thailand 50205

Tel: +66.53.210.302

www.chro.ca info@chro.ca

ရူလိုင် ၉၊ ၂၀၁၃ အင်္ဂါနေ့

သတင်းထုတ်ပြန်ချက်

မြန်မာ၊ သမိုင်းဝင် ချင်းတိုင်းရင်းသားအရေး ဥရောပသမ္မဂတွင် ကြားနာဆွေးနွေးခြင်း

[ချင်းမိုင်း၊ ထိုင်းနိုင်ငံ] မြန်မာပြည်ရှိ ချင်းတိုင်းရင်းသားအရေး ကြားနာဆွေးနွေးခြင်းကို ဘရာဆဲလ်မြို့ ရှိ ဥရောပသမ္မဂတွင် ယနေ့ ပထမဆုံးအကြိမ် ကျင်းပလျက်ရှိသည်။ ဥရောပသမ္မဂ၊ ဘာသာရေး နဲ့ လွတ်လပ်စွာ ကိုးကွယ်ယုံကြည်ခွင့်အဖွဲ့ မှ ကမကထပြုလုပ်သော “ပြောင်းလဲနေသော မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ ချင်းတိုင်းရင်းသားများ၏ ရုန်းကန်မှု” အမည်ရ ကြားနာဆွေးနွေးပွဲတွင် ပါလီမန် အမတ် László Tókes ဦးဆောင်ကာ လက်ရှိ ချင်းခရစ်ယာန်များ ကြုံတွေ့ နေရသည့်လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်ခံရခြင်းများအပါအဝင် တခြား စိန်ခေါ်မှုများ အကြောင်းကို စိစစ်ဆွေးနွေးကြသည်။

“သမ္မတဦးသိန်းစိန်ရဲ့ အစိုးရလက်ထက်မှာဖော်ဆောင်နေတဲ့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုတွေကို ကျွန်တော်တို့ ကြိုဆိုပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ရှေ့ဆက်လုပ်ဆောင်စရာတွေ အများကြီးကျန်နေတုန်းပါပဲ။ လက်ရှိ ချင်းပြည်မှာ ဖြစ်ပျက်နေတာတွေကိုကြည့်ရင် တစ်တိုင်းပြည်လုံးမှာ ဖြစ်ပျက်နေတာတွေရဲ့ သာဓကပါပဲ။ အပစ်ခတ်ရပ်စဲရေးတွေ လက်ရှိလုပ်ထားတယ်။ ဒီကောင်းမွန်တဲ့တိုးတက်မှုကြားထဲမှာပဲ တဖက်မှာ ဗမာစစ်တပ်ရဲ့ ဆက်တိုက် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာဖော်ကားမှုအပါအဝင် ပြင်းထန်တဲ့ လူ့ အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုတွေကို အရေးယူခြင်း မရှိဘူး။ ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ လတ်တလော ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို ပိုမိုလေးနက်စေမယ့်လိုအပ်ချက်တွေ ဖြစ်တဲ့ လူမျိုးရေးနဲ့ ဘာသာရေးဖော်ကားမှု အကြောင်း ကို မီးမောင်းထိုးပြချင်တာပါ” ဟု ချင်းလူ့ အခွင့်အရေးအဖွဲ့ ရဲ့ အစီအစဉ် ဒါရိုက်တာ ဆလိုင်း ဇာအုပ်လိန်းက ပြောပါသည်။

ချင်းအမျိုးသားတပ်ဦးသည် လွန်ခဲ့သည့်နှစ်၊ ဇန္နဝါရီလတွင် အစိုးရနှင့် သဘောတူညီမှုလက်မှတ်ထိုးခဲ့ပြီး၊ ရှေ့ဆက် ငြိမ်းချမ်းရေး ဖော်ဆောင်မှုအတွက် အချက် ၂၇ ချက်ပါ သဘောတူညီမှုကို ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၂ တွင်ပြုလုပ်ထားသည်။ "နှစ် ၆၀ မြန်မာပြည်တွင်း စစ်မက်ပဋိပက္ခကြောင့် တိုင်းရင်းသားတွေနဲ့ အစိုးရကြားမှာ မယုံကြည်မှု၊ သံသယ၊ မသင်္ကာဒွိဟတွေ တော်တော်ကြီးကို အမြစ်တွယ်အခြေခိုင်နေတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့နေဖြင့် အပစ်ခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီမှုထဲမှာပါတဲ့ အဓိကသတ်မှတ်ချက်တွေကို ယုံကြည်မှုတည်ဆောက်ရေးအတွက် စတင်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက် ရမယ်လို့ ခံယူထားတယ်။ နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲတွေ စတင်နိုင်ဖို့ဆိုရင်တော့ နိုင်ငံတော်အဆင့် ငြိမ်းချမ်းရေးနဲ့ အပစ်ခတ်ရပ်စဲရေးရရှိဖို့ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ညှိနှိုင်းလုပ်ဆောင်ရပါမယ်။ ဥရောပသမ္မဂ္ဂအပါအဝင် နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းတွေအနေနဲ့လည်း စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးရေးနဲ့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတွေပဲ အာရုံစိုက်ပဲနဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးဖော်ဆောင်မှုအတွက်လည်း မြင့်တင်ကူညီသင့်ပါတယ်" လို့ ချင်းအမျိုးသားတပ်ဦးမှ ဒေါက်တာ ရွှေခါရ် ကပြောဆိုသွားပါသည်။

ဤဆွေးနွေးကြားနားပွဲတွင် မြန်မာနိုင်ငံက ချင်းနိုင်ငံရေးပါတီများ ကြုံတွေ့နေရသော စိန်ခေါ်မှုများလည်း ပါဝင်သည်။ ယနေ့ချင်းပါတီကြီးသုံးခုမှာ ဖိုမီး ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် (၁၉၉၀ ရွေးကောက်ပွဲဝင်ဖိုမီး အမျိုးသားကွန်ဂရက်)၊ နှင့် ၂၀၁၀ ရွေးကောက်ပွဲဝင် ချင်းတိုးတက်ရေးပါတီ နှင့် ချင်းအမျိုးသားပါတီ တို့ ဖြစ်ကြသည်။ "ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံရေးပါတီ အထူးသဖြင့် တိုင်းရင်းသားပါတီအနေဖြင့် ကြုံ တွေ့ နေရသော စိန်ခေါ်မှုတွေ က သိပ်များပြားတယ်။ ဥရောပသမ္မဂ္ဂ အနေဖြင့် လည်း တိုင်းရင်းသားပါတီ တွေ အင်အားကောင်းလာဖို့ အာရုံစိုက်သင့် တယ်။ ဒါမှ ၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲမှာ ယှဉ်ပြိုင် မှုညီမျှလိမ့်မည်။ ဒီရွေးကောက်ပွဲကမြန်မာ နိုင်ငံရေး နောက်ပြန်လှည့်မ လှည့်ကိုဆုံးဖြတ်ပေးနိုင်လိမ့်မယ် " လို့ ချင်းအမျိုးသားပါတီ အတွင်းရေးမှူး ဆလိုင်း ကျဲအိုဘိမ်ထောင်းမှ ပြောပါသည်။

ချင်းလူ့ အခွင့်အရေးအဖွဲ့မှ ရိုစလင်ဇာဟာအိုကလည်း လွန်ခဲ့သည့် နှစ်နှစ်အတွင်း နယူးဒေလီတွင် ချင်းလူမျိုး ဒုက္ခသည်များကြုံတွေ့ရသည့် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာဇာတ်ကားမှ ၁၀၀ ကျော် အပါအဝင် အိန္ဒိယနိုင်ငံရှိ ချင်းလူမျိုး ဒုက္ခသည်တစ်သိန်းမျှ ကြုံတွေ့နေရသော ဆိုးရွားသည့်ပြဿနာဒုက္ခများအကြောင်းကို ဆွေးနွေးပါသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံအရှေ့မြောက်ဖက်ရှိ မိဖိုရမ်ပြည်နယ်မှ ချင်းလူမျိုး ဒုက္ခသည်အများအပြားသည် လွန်ခဲ့သည့်လအနည်းငယ်အတွင်း မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ ပြန်လည်တွန်းပို့ခြင်းခံခဲ့ရသည်။

ဤဆွေးနွေးကြားနားပွဲကို အမေရိကနိုင်ငံရှိ ချင်းလူမှုအသိုင်းအဝိုင်း၏ ငွေကြေးပိုင်းဝန်းကူညီထောက်ပံ့မှုဖြင့် ကမကထ ပြုလုပ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

-ပြီး-

ဤဆွေးနွေးကြားနားပွဲနဲ့စပ်လျှင်၍ ဆွေးနွေးပွဲအပြီးတွင် ဆွေးနွေးပွဲ အဖွဲ့ဝင် တစ်ဦးဦးကို မေးမြန်းစုံစမ်းလိုပါက ဘရာဆဲလ် နေ့ ခင်းနောက်ပိုင်း (ပင်မဥရောပစံတော်ချိန် +၂၊ ဘန်ကောက်၊အင်ဒိုချိုင်းနားစံတော်ချိန်ညနေ ၅ နာရီ၊ မြန်မာစံတော်ချိန် ညနေ ၄နာရီခွဲနောက်ပိုင်း) တွင် အောက်ပါ ဖုန်းနံပါတ်တွင် ဆက်သွယ်နိုင်ပါသည်။

Salai Za Uk Ling, CHRO Program Director in Brussels: +32466104770

အယ်ဒီတာများသိစေရန်:

အကြောင်း။ လူထုဆွေးနွေးကြားနားပွဲ၊ “မြန်မာနိုင်ငံအပြောင်းအလဲအတွင်း ချင်းတိုင်းရင်းသားများ၏ ရုန်းကန်မှု”

အချိန်၊ နံနက် ၁၀ မှ နေ့ခင်း ၁၂ ထိ၊ ဇူလိုင်လ ၉ ရက်၊ ၂၀၁၃ (အင်္ဂါနေ့)

နေရာ။ ဥရောပသမ္မဂ္ဂ

Altiero Spinelli Building, Room A5E3

Brussels

Website: <http://www.europarl.europa.eu/>

ဆွေးနွေးသည့်သူများ။

- ဆလိုင်း ဇာအုပ်လိန်း (ချင်းလူ့ အခွင့်အရေးအဖွဲ့) – Freedom of religion or belief and general human rights situation for the Chin
- ရိုစလင်ဇာဟာအို (ချင်းလူ့ အခွင့်အရေးအဖွဲ့) – The situation of Chin refugees, focusing on their situation in India
- ဆလိုင်း ကျဲအိုဘိတ်ထောင်း (အတွင်းရေးမှူး - ချင်းအမျိုးသားပါတီ) - The challenges and opportunities for political parties inside Burma
- ဒေါက်တာ ရွှေခါရ် (ချင်းအမျိုးသားတပ်ဦး) - Updates on the ethnic peace process in Burma with a focus on the Chin process
- **Human Rights Without Frontiers** – Lobbying the EU Institutions
- **European External Action Service (tbc)** – EU policy on Burma

